

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:	
Egy évre	240 Lei.
Fél évre	120 Lei.
Egy negyed évre	60 Lei.
Egy hóra	20 Lei.

Hirdetések árszáma szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és Császári Egyetemi Vas-
úti utca palotájában.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József Köherceg-ut) 22. szám.
TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 17.

A külföldi fizetések új rendje.

(Mi lesz az átutalásokkal?)

Fontos gazdasági kérdésben érkezett komoly jelentőségű döntés hirtelen Bucarestből: a külföldi fizetések ügye. A jelenlegi lei-zárolás miatt épen séggel zavaros helyzetben annak volna első sorban jelentősége és e pillanatban igen nagy hatása a valutáris viszonyokra, ha a lei kiutalást tennek lehetővé. De úgy látszik ez az elhatározás nehezebben — bár megszületik. A külföldi fizetési kötelezettségek problémája azonban szintén igen komoly kérdés, a melyről Bucarestből, ha nem is teljesen kielégítő, de mindenesetre szintén változást jelentő hír érkezik.

A Dimineața írja: A valutakérdéssel kapcsolatban a lapokban számos cikk látott napvilágot, anélkül azonban, hogy az arra illetékes tényezőknél e cikkek kellő reakciót váltottak volna ki. A kérdés legfontosabb része, mely a gazdasági élettel legközvetlenebb vonatkozásban van, mindenesetre a külföldi fizetések kérdése. Az Averescu kormány e célból törvényjavaslatot is készített a keresk. törv. 44. paragrafusának módosítása tárgyában, mely feljogosítja a bíróságokat, hogy fizetési halasztást adjanak. A kormány bukása következtében azonban a javaslat holt betű maradt.

Oromolu kereskedelmi miniszter azután újból szőnyegre hozta a kérdést, az ő módosítása azonban olyan természetű, mely teljesen értéktelenné teszi azt azok számára, kiknek külföldi fizetéseik vannak. Az Oromolu féle javaslat ugyanis előírja, hogy a határidőre beérkezett elfogadvány értékéből 30 százalék előlegezendő. Ez intézkedésnek azonban súlyos következményei lehetnek.

Tegyük fel, hogy egy kereskedő 1920-ban árut vásárolt 100 ezer svájci frank értékben, amikor még a franknak árfolyama lei volt, a kereskedő természetesen ilyen átszámítással adja el az árut. Közben azonban a leu esik annyira, hogy a lejáratkor a svájci frank már 15 leies árfolyamon volt. A kereskedő tehát képtelen ezt a horribilis összeget kifizetni, akkor amikor az árut 6 7 leies átszámítással adta el. Abban a reményben, hogy a leu emelkedni fog, őszre a kereskedő fizetési halasz-

tást kér, azonban a második lejáratnál a svájci frank már 30 leies árfolyamon állott, a mely most is érvényben van. Egyes hitelezők azután minden áron a pénzüket óhajtván, óvatolással fenyegetőznek és így kényszerítik a kereskedőket, hogy az új magas árfolyamon fizessék ki azt a 100.000 leies váltót, melynek ellenértékét az árut 7 leies átszámítással adták el. A kereskedő így milliókra menő ráfizetést eszközöl, ami természetesen ennek a társadalmi

A magyarság akcióba lépett.

(Megalakult az erdélyi magyar néppárt.)

CLUJ. Vasárnap délelőtt 11 és 12 között tartotta az erdélyi magyar néppárt a Redout nagytermében alakuló közgyűlést. A zsufozásig megtöltött teremben Csizhegyi Sándor kisiparos nyitotta meg a közgyűlést, akinek ajánlatára Szathmáry Ákos gimnáziumi tanárt választották meg elnökké, aki megnyitó beszédet mondott, a melyben hangsúlyozta, hogy az új helyzetben alakítandó emez új szervezettel a magyarság fennmaradásának biztosítását szolgálják és a szervezkedésnek célja az új viszonyok között tisztán törvényes alapokon, a magyarság helyzetének szabályozása. Hogy ezt a törekvést azok is méltányolják, akik eddig nem vettek részt a szervezkedés munkájában, az a remény, hogy ilyen körülmények között minden egyes polgár megtalálja a maga elhelyezkedését. Az alakulás céljait Paál Árpád dr. ismertette bővebben, aki súlyos argumentumokkal mutatott rá a magyarság jogviszonyainak sürgős rendezésére. Utána Koós Károly terjesztette elő a párt programját, amelynek a tartalma a következő:

Kivánjuk Erdély védelmét az erőszakos sovinizta centraliztikus törekvésekkel szemben. Kivánjuk és akarjuk, hogy Erdély az erdélyi nemzeteké legyen. Kivánjuk az ország törvényei közé iktatott gyulafehérvári határozat sürgős végrehajtását. Kivánjuk a közigazgatási és a kulturális ügyeknek a nemzeti autonómiák kereteibe való helyezését és azt, hogy a magyarság közteherviseléséből, a kulturát illető részt, hiány nélkül a magyar közművelődés közoktatás részére fordítsák. Kivánjuk az alkotmányhathat és a békeszerződésben, az állam

osztálynak elpusztulását vonja maga után. Az Oromolu féle javaslat tehát nem hogy védene a kereskedő osztályt, de még rosszabb helyzetbe hozta, mert kényszerítik a kereskedőt, hogy 30 százalékos törlesztést eszközöljön mely a mostani árfolyam mellett annyi mintha máskor az egész elfogadványt fizetné ki. Ebből azután az is kitűnik, hogy bármennyi jóindulat legyen is a kereskedőben, képtelen fizetni. A kormány tehát tennie kell valamit.

törvényei részéről biztosított minden nyilvános és közszabadságot gátló és akadályozó intézkedés visszavonását. Kivánjuk a politikai titkosrendőrség eltörlését. Kivánjuk a szabadkereskedelmi és ipari forgalmat korlátozó intézkedések, árumaximálások eltörlését és a lakásrekvirálások megszüntetését. Kivánjuk az erdélyi földbirtokreform revízióját. Kivánjuk a munka szabadságának elismerését és biztosítását, a munkásvédelmet és a munkásszervezetek szabadságának, valamint a munkásjóléti intézmények fentartásának biztosítását. Kivánjuk az új adótörvény revízióját. Kivánjuk az egyenlő, általános és titkos választójogot.

Ezután Zagoni István lapszerkesztő benyújtotta a határozati javaslatot, amely kimondja a program elfogadását, a pártkör létesítését. Ezután Kecskeméti István országgyűlési képviselő beszélt és kifejtette, hogy a magyarság közül ma már a holdkórosok sem akarnak irredentizmust kifejteni. Báró Jósika Samu, a Magyar Szövetség nevében üdvözölte az alakulást. Betteky Lajos szatmári református esperes, a határszéli magyarság, Dózsa Endre a vidéki magyarság és Sándor József a kolozs-vidéki magyarok csatlakozását jelentette be, míg Bokor Márton a kalotaszegi magyar néppárt alelnöke átadta az irányítást a most alakuló központnak, amelynek alelnöke lett Ferencsi Gyula bankigazgató, Paál Árpád lapszerkesztő, Szathmáry Ákos tanár, Szilágyi András földmives, Heves József asztalos és Meszics József butorgyáros. Ezenkívül megválasztották az egyes kerületek tisztikarát és választmányát és elhatározták, hogy a román területen élő magyarsághoz kör-

iratot intéznek és csatlakozásra szólítanak fel mindenkit.

Örzik Zitát.

(Cárol a exkirályné.)

ZÜRICH. Zita exkirálynét Párisból francia politikai detektívek kísérték a svájci határig. A határon svájci biztonsági megbízottak váltották fel őket. Az exkirálynét Zürichben a vele levő Hirnyady József grófnéval együtt szigorúan ellenőrzik. Az exkirályné abban a szanatóriumban lakik, ahol megoperálandó gyermeke fekszik. Félhivatalosan jelentik, hogy egész idő alatt a legszigorubb őrzet alatt fogják tartani az exkirálynét. Híre terjedt annak, hogy Károly exkirály Zitát magyarországi régenséggel ruházta fel. Ezt a hírt azonban maga az exkirályné határozottan megcáfolta. Zita még Zürichben sem mozoghat szabadon.

Maximálás nélkül.

(Áborok új árai.)

A polgármesteri hivatal a kávéházakban, cukrászdákban és más hasonló helyiségekben a borokra nézve fennálló maximális árakat megszüntette és azok árának megállapítását a tulajdonosokra bízta, azzal a kikötéssel, hogy 30 százaléknál magasabb hasznot nem számíthatnak, míg az áru a termelőtől a fogyasztóig jut. Az így megállapított árakhoz az I. osztályú, II. osztályú és III. osztályú helyiségekben rezsi-költségek címén 50—60 százalék, illetve 25—30 százalék, illetve 10—15 százalék üthető hozzá. Azonkívül 5 százalék városi, továbbá 10, illetve 6, illetve 3 százalék állami adó és 9 százalék kiszolgálási díj, amelyekhez a Dacia kávéház még hozzászámíthat annyit, amennyit részére korábban megállapítottak. Az árakban az összes százalékoknak benn kell foglaltatni. Az így megállapított árlapokat kötelesek a tulajdonosok 15—15 naponként bemutatni és előzetes jóváhagyás nélkül új árakat alkalmazni tilos. Ez a rendelet 1922. január 16-án lép életbe. Ellene tíz nap alatt a belügyminiszterhez fellebbezés nyújtható be. Ez a fellebbezés a határozat végrehajtását azonban nem akadályozza.

— Amnesztia az iróknak. London. Az angol király amnesztia-rendeletet boosított ki, amelyben az összes sinnfeineknek megkevelemez.

Telkeket kérnek a várostól.

(Megkezdődnek az építkezések.)

Foglalkozott az Aradi Közlöny azzal a nagyfontosságú miniszteri rendelettel, amely szerint a város kötelei házépítés céljából olcsó telkeket árverés vagy bérbeadás útján a közönség rendelkezésére bocsátani. A rendelet kötelezi mindazokat, akik a várostól telket kaptak, hogy nyolc éven belül a házukat építsék fel. A város vezetőségéhez már számos kérvény érkezett, amelyben a kérvényezők olcsó telkek kiutalását kérik. A város vezetősége foglalkozott a kérvényekkel és úgy határozott, hogy hajlandó a kérvényezőknek a kért telkeket rendelkezésére bocsátani abban az esetben, ha alkalmazkodnak a város építési szabályrendeletéhez. A kérvényezők ugyanis a Piata Stefan cel Mare (Béla-téren) és az Ovár-téren kérték telkeket, amelyekre földszintes házakat szándékoznak építeni. A városi szabályrendelet azonban kimondja, hogy ezeken a tereken szociális szempontból kizárólag emeletes házakat szabad építeni. A város vezetősége erről értesítette az érdekelteket, akik kijelentették, hogy hajlandók a város szabályrendeletéhez alkalmazkodni. Így remélhetőleg az építkezések tavasszal megkezdődnek.

A régi barátság.

(Magyar-osztrák megegyezés.)

BÉCS. Szombaton megkötötték a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést vagyis életbe léptették az 1920-ban megkötött rortorosei határozatokat megfelelő pótlásokkal. A pénzügyi és forgalmi kérdésekben nagy nehézségek vannak. Szó volt a tárgyalásokon politikai szerződésről is.

BÉCS. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök a Reichsbank munkatársa előtt kijelentette, hogy a bécsi tárgyalások eredményével mindkét fél meg lehet elégedve. A fontos politikai és gazdasági kérdések tisztázásával. Mondotta Bethlen, előbbre jutottunk. Most kiderült, hogy a régi barátság helyreállítható.

Akad lakás.

(A bérbeadó hivatal munkája.)

December hónapról most állítia össze a lakásbérbeadó hivatal havi kimutatását, amelyet a belligyi részorthoz kell felterjeszteni. A kimutatás érdekességeit nyújt arról, hogy az aradi nagy lakásínség dacára a bizottság nagyszámú megüresedett lakást, butorozott lakást, butorozott szobát utalt ki az elmúlt hónapban. A bizottság majd minden második, harmadik napon tartott ülést, annak a szünetnek a kivételével, amelynek ideje alatt a lakáshivatal tisztviselői lakásraziákat tartottak. A tárgyalásokon 445 kérvényt intézett el a bizottság. Az elmúlt hónapban 83 lakásról adott ki lakásigazolványt a hivatal. Ebből a bizottság 59 lakást üresen, 16 lakást butorozottan és 19 szobát butorozottan utalt ki. A lakásraziáiban a lakásbérbeadó hivatal tisztviselői 24 lerekvíráható butorozott szobát találtak.

A harcias nagyatádi Szabó István.

(Kik mentették meg Magyarországot?)

BUDAPEST. Nagyatádi Szabó István Csontos Imre karcagi beszámolóján felszólalt a királykérdésben. Elmondta, hogy a királyt a nép akarata ellenére akarták egyesek visszahozni. Ugyanazok természetesen, akik most arra hivatkoznak, hogy az ország nem választhat királyt, mert az csak párturalkodó lenne. Ő most azt kérdezi, hogy ha Rakovszky-éknak sikerült volna visszahozni a királyt, vajjon nem az ő pártjuk uralkodója lett volna-e? Mindenki tudta, hogy a kisantant még aznap megszállta volna az országot, amelyiken a király elfoglalta volna a trónt. Ezt azok is nagyon jól tudják, akik visszahozták a királyt, de nem akarják bevallani.

— Mi voltunk, — mondotta, — akik megmentettük az országot. A választásokon majd el fog dőlni, hogy szabad lesz-e az ország vagy visszasüllyed a négy száz

Előadás a nőkről.

(A szociális missziótársulat gyűlése.)

A szociális missziótársulat januári gyűlését ma tartotta a városháza tanácstermében. Vásárhelyi Janka elnöki vezetése alatt. Steinitzer Jenny titkár beszámolt a múlt havi működéséről. Felolvasta azok névsorát, akik pénzbeli vagy természetbeni adományokkal karácsonyi ünnepségükhöz hozzájárultak. Ezután Krich Augusztina nővér tartott előadást, amelyben hangoztatta a nő egyenjogúságát és a nőnek a társadalmi élettel való szorosabb összekapcsolódását. Azt indítványozta, hogy még egy leányegyesület és asszonysszövetséget létesítsenek, azonkívül mesedélutánok és műsoros délutánok megtartását, végzetül rámutatott arra, hogy a társulat célja hűvek szerzése és a nőfői visszaadni a társadalomnak. Előadása után Vásárhelyi Janka megköszönte a tagok jóindulatát és a megjelent hölgyek figyelmébe ajánlotta a taggyűlést.

Elfogták

a vasuti betörőket.

Az aradi vasuti állomáson néhány hét óta betörőbanda garázdálkodik. Nap-nap után követtek el betöréseket, vagonfosztogatásokat, lopásokat. Jura állomáson nők vette az elmúlt napokban a kezébe az ügyet és az egyik aradi hatóság közreműködésével nyomozásnak meg is volt az eredménye, amennyiben tegnapelőtt sikerült elfogni a betörőbanda hat tagját. Az elfogott betörők beismerték, hogy az utóbbi időben elkövetett vagonfosztogatásokat mind ők követték el, így Turánszky Miklós volt aradi banktisztviselőnek, aki éppen repatriáltatta magát, szintén ők

éves igába?

Ezután utalt legutóbbi beszédére, amelyben kijelentette, hogy szükség esetén egy millió magyart fog felvinni Budapestre. Arra célozott ezzel, hogyha többséget kapnak a nemzetgyűlésen a szabadkirályválasztók, akkor felvisz egy millió embert is azok ellen, akik fordalmat akarnának csinálni a Habsburgok érdekében. Elmondta, hogy annak idején azért mekkült francia hajóra, mert úgy látszott, hogy minden elveszett. Illetékes helyen akkor azt ajánlotta, hogy a kormányzóval együtt az egész kormány menjen az Alföldre és ott szervezze meg az ellenállást. Amikor látta, hogy ez nem vihető keresztül, akkor határozta el magát erre a lépésre. Azzal fejezte be beszédét, hogy mindenkinek össze kell fogni vállásra és foglalkozásra való tekintet nélkül.

fosztották ki a vagonjait. Eddig egész raktárra való árut lopkodtak össze. A letartóztatottak neveit egyelőre a vizsgálat érdekében nem közlik. A vagonfosztogatókat már át is adták a hatóságoknak, mely az eljárást tovább folytatja.

„Éljen a király!”

(A Friedrich-párt és Rakovszky.)

BUDAPEST. Az újságírók megkérdezték Rakovszky Istvánt, mire célozott Friedrich István, a mikor a nemzetgyűlésen bejelentette mentelmi jogának megsértését és detektíveket emlegetett. Rakovszky erre nem adott választ, ellenben kifejtette, hogy valótlan az a hír, mintha Zita exkirálynő Budapestre érkezett volna.

A demokrata párt vacsoráján megjelent Baltház Dezső püspök és Gieswein Sándor. A szónokok sorában Szilágyi Lajos azt hangoztatta, hogy a király kérdésében való döntéskor „Éljen a király!” jelszóval szavazzanak le a köztársaságra. Sándor Pál pedig azt mondta, hogy még mindig kráteren táncolnak.

PRÁGA. Gróf Bethlen István, magyar miniszterelnök vezércikkét irt a Prager Tagblattnak, amelyben azt hangoztatta, hogy a kormánynak sohasem volt szándéka, hogy gazdaságilag elnyomja a demokráciát. Mindenkor kész volt támogatni a munkások jogos gazdasági és politikai igényeit. A kivételes törvények érvényben tartása mindaddig szükséges, míg a bolsevista propaganda meg nem szűnt. A megbékülés első lépését az amnesztia jelentette.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés máától kezdve nyolc óras ülésen tárgyalja az indemnitást.

BUDAPEST. Friedrich István közölte az újságírókkal, hogy a keresztény pártból tízen csatlakoztak pártiához, köztük Rakovszky István és Faszler. Rakovszky megcáfolta azt a hírt, mintha belépett volna a Friedrich

pártba. Friedrich most a sajtónak átadta a következő levelet:

— Alulírottak kötelezően kijelentjük, hogy az esetben, ha a keresztény nemzeti párt címét keresztény nemzeti földműves és polgári pártba változtatja, belépünk a pártba. Felhatalmazzuk a párt jelenlegi elnökét, hogy belépésünket a 14-iki pártgyűlésen bejelentse. Lingauer Albin, Ferdinandy Gyula, Faszler Béla, gróf Sigray Antal, herceg Windischgrätz Lajos, Huszár Elemér, Beniczky Ödön, Somogyi István, Rakovszky István, örgróf Pallavicini György. Híre jár, hogy az autentikus levél kiegészítésül az illetők szóbelileg kikötötték azt a megállapodást, hogy az új párt vezére Haller István legyen. Gróf Andrássy Gyula csatlakozásáról és mindezekről Friedrich megfeledezett.

Aradi mizériák.

* Az I. kerületi népességet hivatalnál.

Még mindig folyik a népszénelés. Folyik? Dehogyan folyik: döcög. Nehézkesen, lassan, rettentő, hosszadalmas várakozásokkal. Nem órákat, hanem napokat kell várakozással eltölteni azoknak a szerencsétlen polgároknak, akik még mindig nincsenek összeírva. Van olyan is, aki négy napig áldogál az I. kerületi összeíró hivatal előtt, hogy végre az ötödik napon elérhesse boldogságának ne továbbját és mint összeírt állampolgár törhesse ki Aradváros gondozatlan, sikos járdáin a lábát.

Helyes dolog, ha az állam számbaveszi a polgárait és ellátja őket számmal és igazolvánnyal. Legalább senki sem téveszti össze magát a szomszédjával. Megnézi egyszerűen az igazolványát és tudja, hogy ő Nagy Pál és nem Kiss Péter. Nem helyes azonban, hogy ilyen keservesen tud csak az állampolgár önmagáról tudomást szerezni. Nem az összeíró két tisztviselőt okoljuk ezért a mizériáért, hanem azt a hatóságot, mely két, irrd és mondd kettő hivatalnok nyakába olyan munkát varr, amelynek az elvégzéséhez kétszer annyi tisztviselő is kevés. Ha pedig nem akarnak két tisztviselőnél többet alkalmazni és a tisztviselők légióját még egy párral megnövelni, ami ellen nekünk egyáltalán nincs kifogásunk, akkor valami más összeírási redszert kellene bevezetni. Ezzel az állampolgári tisztviselői fizetéseket, a polgárság pedig időt és fáradságot takarítana meg. Szóval egy egyszerű rendszerből az államnak is, a polgárságnak is volna haszna.

Nem volna érdemes, ha ezért a kettős haszonért az illetékes tennyezők egy kissé törnék a fejüket?

— Az utlevél-ügy rendezése.

Bécs. Január 16-án az utóállamok képviselői Grazban értekezletre gyűltek össze, melynek főcélja a kölcsönös utlevél-ügyek rendezése.

Faust-fordítások.

(A Kölcsey-Egyesület IV. zsurija.)

Vasárnap délután a Kulturpalotában tartotta meg IV. zsuriját a Kölcsey-Egyesület nagyszámú közönség előtt. Berger Lenke zongorán Beethoven: Andantéjét ügyes technikával játszotta. Csillag Imre betegsége folytán, a Faust értekezést Reicher Endre olvasta fel. A Faustról megírt dolgok nem újak, voltaképen Csillag Imre bírálta a Faustot, Goothie örökéletű drámai költeményét és nem analizálta. Ama állítása, hogy a Faust egységes költői munka, nem állhat meg, mert a Fauston észlelhetők a különböző világnézetek. A husz éves ifjun, — aki megkezdte — még megérzik Herder és Shakespeare szelleme, a későbbi agg férfi már mély életfilozófiájából merít és ez megérezhető a Fauston. — Ifj. Vas Gusztyavé szavalt a Faustból négy részletet Csillag Imre virtuóz fordításában mély érzéssel. Zoltay Mátyás néhány értékes szerzeményével lepte meg a közönséget, melyek közül a „Canto amoroso“ és a „Cavotte“ melódiái még sokáig fognak a lelkekben visszhangozni. Fülöp Frigyes cellón játszott kiforrott technikával. Szabó Gyula gyönyörűen énekelte Ernő Tamás: Ave Máriaját, a közönség lelkesen megtapsolta a művészt. Az utolsó három számot Zoltay Mátyásné kísérte zongorán.

Az isteni shymmi.

(Táncoló hölgyek a színházi páholyban.)

Idő: vasárnap délután.

Hely: az aradi színház.

Személyek: hölgyek a páholyban és a színházi közönség.

A színpadon: „Offenbach“ operette 3 felvonásban. Múltán a darab 555-ször megy a színjátszók különösen tudják a szerepüket. Ének zene megy mint a karikacsapás. És főleg a tánc! Farsangi hangulat, mely átcsap a publikumra is. A jókedv hulláma magával sodorja még a páholyok közönségét is. De még hogyan! A zene ellenállhatatlan. Annaira, hogy nemcsak a szereplők a színpadon táncolnak, hanem egyes páholyokban a hölgyek is táncra perdülnek. A valcer és kánkán azonban már nem elég modern. A páholyban táncoló hölgyek ilyen maradi táncokat már nem járnak. Legújabb divat toalettjeikhez csak a legmodernebb tánc illik. S ez: a shymmi, az isteni shymmi, a páratlan shymmi! Na ja a páholybeli hölgyek nem adják a shymmin alul. Ők egyszerűen lepipálják a szerzőt ócska táncával, le a színeseket és a shymmit táncolják. Ha már páholyba járnak, megmutatják, mi a divat. A divat pedig a shymmi, a shymmi a Shymmi!!! Ők mulatnak a színházba s mulatnak — a maguk módja szerint. Miért ne? Ha nekik a valcer meg a kánkán unalmas, miért ne járnak a modern Arad legmodernebb hölgyei, a legislegmodernebb táncot: a shymmit, az isteni shymmit, a páratlan shymmit?!

Poincare békülni akar.

(Az új francia kormány. — Az angolok Poincare ellen.)

PÁRIS. Egy Poincaréhoz közelálló személyiség kijelentette, hogy Poincaré egyezkedni akar Németországgal. Poincaré praktikus, méltányos rendezéssel eddig is helyeselte a wiesbadeni politikát és ezután is ezt akarja követni. Poincaré határozottan tagadja, hogy ellensége volna Németországnak. Nem barátja az erőszaknak, ha az elkerülhető, mondotta ez a személyiség.

CANNES. A legfelsőbb tanács pénteken utoljára ülésezett. Ezen az ülésen vitatta meg a francia delegáció elutasításával keletkezett új helyzetet. A tanács elhatározta, hogy fenntartja az eddig hozott valamennyi határozatot, elsősorban a genuai értekezletre vonatkozót. A legfelsőbb tanács utolsó ülésén egyúttal meg is bizta Bonomi olasz miniszterelnököt a meghívók szétküldésével. A német delegációval közölték a moratoriumról hozott döntést. Rathenau kormánya nevében a Genuába szóló meghívást tudomásul vette és egyszerszintet is fogadta.

LONDON. Az angol sajtó Poincaré ellen fordul. A lapok hangzatosítják, hogy a jóvátételi követelések lehetetlenné teszik Európa meggyógyulását, a német területek állandó megszállása pedig veszélyezteti a békét. Poincaré kikötései állandósítanák a német-francia ellenségeskedést és megsemmisítenék Európa újépítésének reményeit. Lloyd George az újságírók előtt kijelentette, hogy a cannesi értekezlet sikeresen munkálkodott az angol-francia szövetség ügyében a jóvátételi kérdés ideiglenes rendezésének kivételével reményli, hogy az új francia kormány hozzá fog járulni ezeknek a megoldásához. Anglia külön védelmi szerződést fog kötni Belgiummal, amely garantálja Belgium semlegességét. A genuai értekezleten pedig meg fogják kötni az angol-olasz szerződést.

CANNES. A legfelsőbb tanács

Mulatságok.

Műsoros estély.

(Az aradi orth. izr. jótékony nőegylet első mulatsága.)

A Fehér Kereszt nagytermében vasárnap este jótékonycélú működvelő előadást rendezett a nemrég megalakult orth. izr. nőegylet. A szenvedők könnyeinek felszárítására gyülekeztek össze az aradi társadalom előkelőségei. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt; a hölgyek mély dekoltázsban a férfiak komoly feketében, az urileánykák kik a felszolgálást végezték, rózsaszínben. A hideg buffet vezetését urhölgyek vállalták magukra. A zenét Almay Laci teljes zenekara szolgáltatta.

A nagy zaj és tolongás miatt, a 8 órára hirdetett előadást, mintegy fél 9 órakor kezdték. A zaj megszűnt és figyelő szempárok meredtek a színpadra, amikor Balla Böske megjelent és kedvesen előadta szépen megírt prólogját. Ezután igen hatásosan zongorázott Lipkovic Ella. Majd Weisz Rozi jelent meg a függöny

januárban összeül, amikor Poincaré fogja Franciaországot képviselni.

RÓMA. A genuai értekezlet az olasz miniszterelnök einöklete alatt március 8-án összeül.

BERLIN. Az itteni lapok úgy értesülnek, hogy a jóvátétel kérdésében és az ideiglenes összegek nagyságát fixizáló határozatról a döntés Párisban tizenöt napon belül véglegesen megtörténik.

RÓMA. Olasz politikai körökben a francia-angol szövetség tervét meghiusultnak tekintik.

PÁRIS. Tegnap megalakult az új francia kormány, amely a következők: Miniszterelnök: Poincaré lett, igazságügyminiszter Bartflou, belügy Banoury, pénzügy Lastegrie, hadügy Maginot, közoktatás Borard, gyarmatügyi Sarraut, munkaügyi Peyronnet, közegészségügyi Strauss, tengerészeti Raiberti, földművelésügyi Chreton, a főlzabáditott területek minisztere Reibel, kereskedelmi d'lor.

PÁRIS. A népszövetség tanácsa részt fog venni a genuai értekezlet előkészítésén.

BERLIN. A német kormány tegnap foglalkozott a moratorium kérdésével. A jóvátételi bizottság határozata, amely Németország ez év januárjában és februárjában teljesítendő fizetésére bizonyos feltételekkel halasztása engedélyez, csak késő este jutott a birodalmi kormány tudomására.

PÁRIS. Az új francia kormányban a szenátusnak és a képviselőháznak valamennyi pártja képviselve van, kivéve a jobboldali szocialistákat. Egy miniszteri, négy államtitkári és három főmegbízotti állást takarékoságból töröltek. A kormányban több pénzügyi szaktekinély van.

PÁRIS. Lloyd George és Poincaré találkozása szívélyesen folyt le. Az új francia kormány egyhangulag hozzájárult az angol-francia egyezményhez.

előtt, és szépen énekelte a „Bolong románcát“ a szünni nem akaró tapsra a „Tanár urat“ is. A derűtség tetőpontra hágott, amikor a szereplők Gábor Andor: „Kria“ című jelenetet adták elő; a szerepekben Deutsch Irén, Dózsa Klári és Székely István jeleskedtek. Ezután Balla Böske, Weisz Böske és Szabados Juci táncot lejtettek a közönség lelkesen megtapsolta őket. Koch Miklós hegedült, a Trobadourból egy részletet és Simonetti Madriglyát, igen könnyed technikával, zongorán Hubert Janka kísérette diszkrét művészettel.

Műsorváltozás folytán a kis Klein Klárka nagyon ügyes táncában gyönyörködött a közönség. Zsidó költők költeményeit szavaltta sok érzéssel Lipkovic Ella. A műsor utolsó száma Balla Böske: „Karnéval halála“ c. játéka volt, melyben az összes szereplők játszottak. Alarcos és jelmezben. Az előadás alatt mind végig vig hangulat uralkodott. Gábor Andor igen szellemesen konferálta be az egyes számokat.

Műsor után reggelig tartó tánc következett. A minden te-

kintetben sikerült estély jövedelméből tekintélyes összeget fognak jótékony célra fordítani.

— Alarcos bál. Január hó 14-én a Fehér Kereszt nagytermében Cencsi Béláné rendezésében jelmezbál volt. Igen sokan voltak a mulatságon, amelyen mindvégig vig hangulat uralkodott. A zenét Almay Laci zenekara szolgáltatta. A férfi táncverseny győztese Somló József volt, a női táncgyőztes Grogord Elza volt. A jól sikerült jelmezes bál reggel 6 órakor ért véget.

Uj vendéglői árak.

(A hatóság maximált. — Rezsiköltségek és adók.)

A főpolgármester rendelete alapján január 16-ától kezdődőleg a vendéglőkben és kávéházakban a következő árak lépnek érvénybe: husleves I. oszt., II. osztály, III. osztály 1, 1, 0.75. bab, burgonya, lencse, zöldség leves 1.50, 1.50, 1.25, marhahus 150 gramm 4.50, 4, 3.50, főzelék feltéttel 4.50, 4, 3.50 marhasült, serpenyős rostélyos, nyárson sült kőrítéssel 5, 4.25, 3.50, sertéssült 6, 5.50, 4, sült tészta 3, 2.50, 2, a többi italok és ételek maximális árát nem állapította meg a hatóság, ezt a tulajdonosokra bizta a figyelemzetéssel, hogy 30 százalék nye reségnél többet nem számíthatnak fel. A fenti árakhoz az I. osztályu éttermek rezsik címén 40—50 százalék, a II. osztályu vendéglők 20—25, a III. osztályuak 10—15 százalék pótlékot számíthatnak és az így összegezett árakhoz számíthatnak 30 százalék hasznot. Kötelezik a tulajdonosokat, hogy a fentiek szerint megállapított árjegyzéküket 15 naponként bemutassák és előzetes jóváhagyás nélkül új árakat alkalmazni tilos. A fenti árakhoz hozzáadandó még az 5 százalékos városi, 10 illetve 5, illetve 3 százalékos állami adó és 9 százalékos kiszolgálási díj úgy, hogy ezek a százalékok már bennfoglaltassanak a fix árban.

Az árjegyzékek összeállítására, valamint az italokra korábban megállapított maximális árakra vonatkozó 24473—1921. számú miniszteri rendelet egész terjedelmében hatályban marad. Az ét-kappon külön kell azokat az ételeket feltüntetni, amelyeknek árát a hatóság állapította meg és külön azokat, amelyeket a tulajdonos. E határozat ellen tíz napon belül a belügyminiszterhez felebezés nyújtható be, azonban a határozat felebezésre való tekintet nélkül végrehajtandó.

— Sigray párbaja. Budapest. Sigray Antal gróf az ismeretes Fehér könyv miatt keletkezett a férjből kifolyólag tegnap Mosonyi Sándor földbirtokossal, gróf Bethlen miniszterelnök sógorával kard párbajt vívott. Mosonyi megsebesült.

HIREK.

Mindentütt havazik.

Arad képe két nap óta teljesen megváltozott. Az utcákat magas hólepel borítja, a bérkocsikat szárok váltották fel, gyermekek rodlival, felnőttek korcsolyával szórakoznak. Az igazi hamisítatlan télnek azonban az örömkön kívül szomorúságai is vannak: minden drágul és a szegény ember alig tudja beszerezni a tüzelő anyagot. Nemcsak nálunk havazott kiadósan, hanem az ország majdnem minden részén. A regatban a hó több mint egy méter magas. A havazás Arad és Oradea-Mare, továbbá Cluj és Alba-Julia között megrongálta a telefonvonalat. Budapesten és Bécsben tegnap óta havazik. Az utcákon magasan áll a hó. Bécsben a sürti havazás következtében megakadt a közlekedés. Angliából hatalmas hóviharakról érkeznek jelentések.

Gör. kat. vizkereszt. Az aradi görög katolikus egyház csütörtökön, vizkereszt napján a Str. Vasile Stoiescu (Teleky-utcai) templom előtt nagy ünnepségek keretében tartja meg a vízszentelést. A görög katolikus egyház vezetősége felhívja a hívőket, a kik házuk felszentelését kívánják, hogy jelentkezzenek a Strada Gozdu (Szent István-utca) 8 b. szám alatt.

A nemzeti párt lipovai alakuló gyűlése. A nemzeti párt tegnap délután tartotta a lipovai Központi Szálloda nagytermében alakuló gyűlését. Az ülést az elnöklő Jorgovics Kornél kövesdi esperes nyitotta meg, azután Boer Sever volt aradi lapszerkesztő és képviselő programbeszédje következett. Ennek legérdekesebb pontja az erdélyi és regátbéli román-ság nivellálásáról szól, melyet az előadó úgy gondol megvalósítani, hogy az ökirályságbeli kultúrában elmaradt lakosságot az erdélyiek kulturárára emeljék. A gyűlés résztvevői lelkesen eltekintettek az előadót és a nemzeti párt programja mellett foglaltak állást.

Sármazey Endre — pártelnök. Budapest. A budai negyedik választókerület elnöke Sármazey Endrét, az Alföldi Gazdasági Vasút volt vezérigazgatóját, az Aradon ismert kiváló vasúti szaktekniként választották.

Széchenyi-Wanderbilt Gladys negyvenmillió adománya. Budapest. Grófi Széchenyi Lászlóné, Vanderbilt Gladys tegnap levelet intézett a Gyermekvédő Ligához, a melyben arról értesíti, hogy negyvenmillió koronát adományozott a Liga céljaira.

Bojkottált filmgyár. Budapest. A magyarországi színészek szövetsége bojkott határozatot hozott a Korvin filmgyár ellen, mivel az megtagadta a kollektív szerződés elfogadását.

A város villákat épít.

— A főpolgármester az Aradi Közlöny lakás-ankétjéről. —

Sok érdekes eszme merült fel az Aradi Közlöny lakásankétjével kapcsolatban. Felmerült az a terv is, hogy a város pótadójában szedje be a házépítések költségeit. Egy másik terv szerint a város bocsásson ki 50 ezer darab 100 lejes sorsjegyet és a befolyt pénz összegből villákat építsen, amelyeket kisorsolna a sorsjegyvásárlók között. Az Aradi Közlöny munkatársa ma erre vonatkozólag beszélgetést folytatott dr. Robu János főpolgármesterrel, aki a következőket jelentette ki:

— A város minden alkalmat és módot felhasznál arra, hogy a lakásinség enyhítsen. Az Aradi Közlöny lakásankéte jó szolgál-

A magyar főrendiház reformja. Budapest. A főrendiházi reformtervezetet módosítani fogják. Eszerint a katolikus klérus tizenkét taggal, a reformátusok három püspökkel és három főgondnokkal, az evangélikusok két püspökkel és két főgondnokkal, az unitáriusok egy püspökkel és egy főgondnokkal fogják magukat képviseltetni. A királyi család magyar állampolgár tagjai a mágnásokhoz hasonló elbánásban részesülhetnek.

Temetés. Vasárnap délután helyezték örök nyugalomra számos résztvevő jelenlétében Paris Jankát, néhai dr. Paris Lajos népszerű aradi ügyvéd és néhai dr. Paris Gábor egykori világi főszolgabíró nővérét. A megboldogultban dr. Román István butenii közjegyző sógoránját a Paris Lajos ev. lelkész nagypénjét gyászolja. A gyászmise f. hó 28-án, d. e. 10 órakor lesz.

Dr. Székely Aladár ügyvédi irodája Str. Cosbuc (Wesseleányi-u. 48. alatt van.

Amerikaiak Leninék ellen. London. A Daily Newsnek jelentik Washingtonból, hogy az amerikai politikusok egy küldöttsége, amelyben a munkáderáció képviselői is résztvettek, megjelent Hughes államtitkárnál és tiltakozott az ellen, hogy az Unió képviselőket küldjön Genuába, ahol Lenin és Trockij megbízottai is meg fognak jelenni.

A sáróra meghozzabbiását sikertült elérni a Növendelmi Hivatal január 21-i zsurja számára. De nemcsak a hajnalig tartó tánc, hanem a legérdekesebb szórakozás fogja a közönséget a jótékony cél érdekében a Fehér Kereszt disztermébe vonzani. Az értékes tombolán, amerikai árverésen, a finom csokoládén, süteményeken és egyéb izletes enniválókon kívül még külön meglepetést tartogat fön a rendezőség. Ez a meglepetés a jelmezes farsangi menet, melyben Arad urfőúr társadalmának legbájosabb leányai és legelegánsabb ifjai vesznek részt s a felvonulás művészi szépsége az estélynek feledhetetlen fénypontját fogja alkotni.

latot tett ennek a célnak, mert az eszmét felszínre vetette és már igen sokan foglalkoznak a lakás-építés tervével. Az, hogy lakás-építés céljából új pótadókkal terheljük a közönséget, nem vihető keresztül, mert az amugy istulmagas pótadót nem lehet még jobban emelni. Azonban az Aradi Közlönynek azt a másik tervét, amely szerint a város sorsjegyeket bocsásson ki és a befolyt összegből lakásokat építsen, igen célszerűnek és keresztülvihetőnek tartom. Legközelebb a tanácsülésen felszínre vetem az Aradi Közlöny tervét és azt hiszem, hogy ez irányban hamarosan megindítják az akciót.

Pestis lenyegelő Európát. Budapest. A fővárosban a pestis elleni óvintézkedéseket megtették. A kiragasztott plakátok szerint. Konstantinápolyban, Párisban és a Nápoly melletti Torra Annunciátában észlelték a pestis tüneteit, azonban ijedelemre nincsen ok. Nemcsak Budapesten, de még a szomszédos államokban sem fordultak elő eddig pestises megbetegedések.

Betörés a Pesti Kereskedelmi Bankba. Budapest. A Pesti Kereskedelmi Bank központi épületében tegnap betörők jártak, akik nagyobb összegű készpénzt és érték papirokat raboltak el. Minden jel arra vall, hogy a betörést a helyi viszonyokkal ismerős egyének követték el. A rendőrség ilyen irányban erélyesen folytatja a nyomozást.

Vörhenyjárvány a megyében. A megyei orvosi hivatalhoz ma három orvosi körzetből érkezett jelentés arról, hogy a vörhenyjárvány ismét szörványosan fellépett. A három körzet a pancotai, sirtai (világi) és a ternovai. Minden körzetben 4—5 esetben fordult elő a veszedelmes gyermekbetegség. Az utóbbi hónapban már javulás állott be ugyanmire, hogy sehonnán sem jelentettek vörhenyes eseteket. Az ősszel erősebb mérvben lépett fel a járvány, de decemberben ugyszólván már teljesen meg is szűnt a megyében. A ma érkezett jelentések tehát rosszabbodást jelentenek.

Merénylő szabó. Véres Emenetellő veszekedés történt tegnap a Piata Pestelui (Hal-tér) 1. szám alatt. A ház tulajdonosnője, Farkas Lipótné már régen rossz viszonyban élt Sauerland Andor női szabóval. Tegnap újra összevesztek és a veszekedés hevében Sauerland egy ollóval beleszurt Farkasné felső lábszárába. Farkas Lipótné súlyos testi sértés miatt feljelentette Sauerland Andort az aradi államrendőrségnél.

Elveszett szombaton este fél 8-tól 8-ig a Strada Nicu Filipescu (Flórián utca) a színház színpadjáról egy himzett diván-párna. A becsületes megtaláló illó jutalomban, részeseül Kallósna a színházban.

Gazdát cserélt aradi gyógyszerértár. Érdekes gyógyszerértárvásárlás történt Aradon a napokban. Császár Ernő Piata Catedralei (Tökölly téren) levő gyógyszerértárt megvásárolta dr. Angel István polgármester. A jó hírnévnek örvendő gyógyszerértár egy és fél éve áll fenn és továbbra is volt tulajdonosa Császár Ernő fogja vezetni. Dr. Angel István polgármester a fia részére vette meg a gyógyszerértárt, aki jelenleg gyógyszerészgyakornok és vizsgáinak letétele után átveszi a gyógyszerértár vezetését.

Ausztria kormányválság előtt. Bécs. A nagynemzet párt a lanal egyenményt nem fogadja el. Emiatt a keresztényszocialisták és a nagynemzet koalíciójában szakadás áll be, ami kormányválságot von maga után. Ez esetben Schöber kancellár esélyes hivatalnok-kormány élére kerül.

Gyermekgyilkos anya. Bala de Cris községben egy M. J. nevű parasztnő tegnap megölte egy éves gyermekét. Sommer Nándor vizsgálóbíró ma délután szállt ki a helyszínére a bűnügyi vizsgálat és törvényszéki boncolás megkezdése végett.

Póruhárt udvarló.

Az alábbi kellemetlen eset egy aradi fiatalemberrel történt meg tegnap este. Az illető személy volt egy szép szőke nevelőnőre. A tartós ostrom meg hallgatásra talált. Tegnap este a nevelőnő találatát adott udvarlójának a saját lakásán. Az udvarló meg is jelent a találat helyén, de a nevelőnő szobája el volt foglalva s ezért beküldte közvetlen a szoba mellett levő irodába azzal, hogy ha a gyermeket lefeküdti, behívja. A villanyt nem gyújtották fel, nehogy gyanus legyen a világosság. A fiatalember türelmesen várta az irodában a boldogító „lehet”-et. Azonban a sors más-ként rendelkezett. Megérkezett az iroda tulajdonosa egy barátjával aknél a nevelőnő alkalmazásban van. Felcsavar-ták a villanyt és rémülten pillantottak meg az irodában ülő hivatalos vendéget. Kérdőre vonták. A fiatalember magyarázat próbált, de nem hittek el a magyarázatot és abban a hitben, hogy rablási szándékkal ment be az irodába, utjelgőni kezdtek. A fiatalember erre revolvert rázott és rálopt bántalmazóira. A golyó szerencsére nem talált. A hár-lakói a lövés zajára összeszaladtak és alaposan helybenhagyták a szerelmes fiatalembert. Csak a hatóságna sikerült a fiatalembernek megmagyarázani, hogy az egész eset nem volt más, mint rossz-szal sikerült szerelmi találat.

Sport.

Az AMTE. évi tisztújító Közgyűlése január 15-én délután 3 órakor tartotta meg a városi háza tanácstermében. Julinszky elnök a hatóság engedélyt felmutatva, megnyitotta a közgyűlést majd a tárgysorozatot felolvasta. Ezután az egyes szakosztályok vezetői megtekintették a jelentéseiket. A régi alapszabály néhány pontját módosították s az új tisztújítást választották meg s zavazás után. A vezetőség nagyrésze megmaradt. Pálkás Lajos 69 Juhász Károly szakosztályvezetők lemondják alkiknek helyére Erőss Józsefet és Fűskerti Tibort választották meg.

Olasz-országi mérkőzés. Milano. Ausztria és Olaszország labdarúgói 3:3 arányban eldöntetlenül mérköztek egymással.

Gólem az agyagember felytatása 17., 18-án kedd, szerda az APOLLO ban

Dorian film
világ szenzáció. 11509

Irodalom és művészet.

A bolond.

(Repriz a városi színházban.)

Valamikor régen olyan szereposztásban láttuk Aradon Rákost Jenő és Szabados Árpád magyar dallátékát, a „Bolond”-ot, hogy el sem tudtuk képzelni, miként hozhatja ki a zeneileg elsőrangú darab szépségeit a jelenlegi színjátszó. A szombati reprizen kellemsen családunk a két főszereplőben: Tyron Silvianban és Inke Rezsőben. Tyron Silvia ragyogó hangja, bájos egyénisége egyes játéka biztosították sikerét. Inke Rezső, ez a verbeli művész egyik lezsebb sikerét aratta a Bolondban. A világot járó, szívben és lélekben meghasonlott komédiást megrázó drámai erővel játszottja. A két főszereplő és Csányi Mátyás karmester érdeme, hogy az előadás kisebb köllemtelenségektől eltekintve simán lepergett. A széphangú Szabó Gyula indiszpozícióval küzdött. Kisebb szerepükben szépen és stílusosan játszottak Ács Mihály, Földy Károly és Szabó Lajos. A magyar táncot temperaméntumosan járta el Bereczky Gitta ellenben a környezete sokat romlott. Igen sajnáljuk a tehetséges Mágory Micit és Keleti Gizit, hogy énekes szerepben kellett fellépniök. Nem az ő hibájuk, hogy a nem nekik való szerepben semmit sem tudnak produkálni. Most még csak az volna hátra, hogy a prózai darabokban énekesek játszanak és akkor teljesen fejtetetjére állna minden. Jakabffy Dezső rendező szépen állította ki a színpadot, de egyéb rendezői teljesítményt ezúttal nem láttunk. (K.)

A Modern Kabaré heti műsora. Kedden, 17-én: „Meggzavart légyott”, „Julcsiet”, „Hencida Bonoida”, „Bumsztirádi Mária” stb. 14 magánszám. Szerdán, 18-án: „Pikáns est. A fürdőkád”, „Meggzavart légyott”. Teljesen új pikáns kuplák. Csütörtökön, 19-én: „Meggzavart légyott”, „Julcsiet”, „Hencida Bonoida”, „Bumsztirádi Mária”, Ottó Saffern. stb. 14 szóló. Pénteken, 20-án: „Pikáns est. A fürdőkád”, „Meggzavart légyott”. Teljesen új pikáns kuplák. Szombaton, 21-én: Szenzációs premierà. Minden este parketténc reggelig. Schimmy, Tangó, Fox-trott 1922. stb.

Nyolcadszor kerül színre a hatalmas sikerű Bucukeringő. Ez a bájos zenéjű operette tökéletes előadásban megy Aradon s annyira tetszik a közönségnek, hogy a darab eddigi előadásait felt ház nézte végig. A Bucukeringő erős vetélytársa a Kék mazur-nak, mert nemsokára utóleri előadásainak számát. Horváth Micit, László Andor és Sebestyén Jenő látszák a főszerepeket.

Sybill lesz a hétfő slágere, mely szerdán kerül színre. Jacobi Viktor-nak, a hírtelen elhunyt világhírű zeneszerzőnek a lezsebb operettje a Sybill mely szerdán, szombaton és vasárnap este parádés előadásban megy. Jakabffy Dezső főrendező új beállításban és rendezésben készítette elő az operettet. A szereposztásban is sok megváltozás lesz, amennyiben Sybillt Horváth Micit, Sarah Szegő Lili, a nagyherceget László Andor, Poit Sebes-

tyén Jenő és a Kormányzó Inke Rezső látszák. A többi szerepek is elsőrendű kezekben vannak, mint a rétek közül Ocskay Mihály, ki Petrovozt énekli.

Csütörtökön és pénteken fél négy órai kezdettel mérsékelt helyárakkal a rendező és precíz est előadásban kerül bemutatásra az Offenbach, illetve a Kék mazur. A csütörtök délutáni Offenbach főszereplői Horváth Micit, Halmos Micit, Szegő Lili, Sebestyén Jenő és Inke Rezső. A péntek délutáni Kék mazur pedig a rendező szereposztásában kerül színre. E két napon este román előadás lesz a színházban.

Szombat délután a Bolond kerül színre ifjúsági előadás keretében. Tyron Silvian és Inke Rezsővel a főszerepekben.

Haladás előadás. Háromhetes ünnepi színelőadás után ismét megkezdődtek a szombat délutáni haladás-előadások. A modern kabaréban kezdett szép műsor keretében Berczy Lajos tanár előadó az élet és haladás eszméit, fejtegette vonzó és találó önéletrajzzal. A kabaré egyik művészeinek határos zongoranyitánya után Szernecz Antalné mondott határos köllemtyt a műsor első felét Nogrády Erzsike bájos ének-száma zárta be, Lassner Elza precíz zongorakisérére méltó. A második részben Saffern Ottó elegáns kézügyességi mutatványait nyújtották szórakozást, míg egy közbeeső sikerült conference szavaltat után Szabó Gyula színművész lepte meg a közönséget néhány csengő melodióval: Gellért Pál komagy kiváló zongorakisérére mellett.

Ahron orosz zongoraművész utolsó ittléte óta egymásután aratja művészi sikereit Erdélyben és Bucarestben, ahol eddig nyolc ízben töltötte meg az Atheneului hatalmas termét. Aradi második hangversenye is igen értékesnek mutatkozik, amint azt itt eljátszandó műsorából látjuk. Bach Saint Szaus Prelude d-dúr, 2 Bourrée Bach-Busoni, Ciacona, Haydn, Variations, Rameu-Godowsky: Tambourin, II. Wagner-List: Tannhäuser. Liszt: Sonetto del Petrarka. Az előjegyzett jegyek már kiválthatók Bloch cégnél.

Kacagó est Modern Kabaréban. Ma tartja első kacagó estét a Modern Kabaré, három falrengő bohózat, „A megzavart légyott”, „Julcsiet” és a „Hencida-Bonoida” és a „Bumsztirádi Mária” kerül színre. Ezenkívül a magánszereplők minden száma a harsongó kacagó jegyében folyik le. Előadás után parketténc van reggelig, amelynek keretében Lévy Gyula táncművész a legújabb mondan-táncokat mutatja be a lezsebb táncosnókkal.

Moliere-ünnepele. Budapest. A budapesti Nemzeti Színházban tegnap este Moliere születésének háromszázadik évfordulója alkalmából emlékülnepele rendeztek. A jubileumi előadást Rákost Jenő magas szárnyalású megnyitója vezette be. Azután Pekár Gyula alkalmi színdarabját adták elő. Az ünnepelelyen részvett Horthy kormányzó, József főherceg családijával és az egész külföldi diplomáciával kar.

MOZI. A sötét naplója. (Szenzáció premier az Uránia-ban.) Amidőn már azt hittük, hogy kimerültek a Kineematografia lehetőségei, hme, új Kelemen meglepetés elé állt bernünket az Uránia a tegnap bemutatott Sötét naplójával. A dráma alakjai az élet három legmélyebb, legizgalmasabb érzését a szerelmet a mámort és szenvedést érzékeltetik olyan idegekbe markolóan érdekesítő mesezövevény keretében, a művet csak a lezsebb és lezsebb-nyalóbb fantázia tudott kibontani. Az idegesítő történet középpontjában a csodaszép és kíváncsú Leda Orlonia áll, akinek csókos ajka a halált lehell a férfiakra, de végül ő is a szerelem szenvedéséi ölik meg. Lucy Dora ina alakítja a hercegnőt. Olyan a filmen, a milyennek lennie kell: kábitóan szép, öntelelően mámoros és csalódásban tragikus szomorú. A film megrendezése talán még Boleyn Annát és Danton is felülmúlja. Nizza, Montecarlo, Velence, a francia és olasz tengerpart lezsebbes tájai nyujtanak ragyogó keretet a drámanak. Csupa hangulat, szín és festői szépség ez a kép. Láttunk egy álarcosbált amely nagy méreteivel és szingzardagsággal pártatlanul áll a filmművészet eddigi történetében. A premier publikuma, amelyet valóssággal meghatott a káprázatosan gigantikus film, elragadtatásának nem egyszer adott külső kifejezést. A sötét naplóját még kedden és szerdán mutatja be az Uránia.

Gólem története Wegenerrel az Apollóban. Az életrekellett agyagember legendás története már számtalan írói ihletet meg, a Gólem iromba teste nem egyszer támolgott élénk színpadon és mozivászonon, de olyan érdekesen és stílusosan még egyszer sem kaptuk Gólem rövid életének kiélését, mint az Apolló filmjén melyet minden túlzás nélkül az idej film szezon kiútlak nevezhetünk. Régi krónikák fakó lapjain olvasható fantasztikus írások elevenednek meg a szemlélő előtt Wegener Pálnak ebben a rendkívül megrápot filmjében. Mesteri képekben vetítve látjuk az óségi Prágát, annak életét, a zsidóváros jellegzetes alakját a miszticizmust kedvelő császári udvart, az ifjú szerelmesek minden korlátot leromboló kölcsönös odaadását, a Gólem félelmetességét és különös elmulását. Wegenerrel már többször láttuk Gólem megfestését, de ilyen mesteri bravurral, ilyen fölülmulhatatlan alakító művészel még sohasem. Pusztá meglelésével is félelmet kelt. A rendezés zseniális munkájáért hasonló elismerés illeti Wegener! akiben a színpad és rendező egymást igyekeznek felülmúlni. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy ez a Gólem-kép nem folytatása a régi Gólem-filmeknek, hanem egészen új megvilágításban ismeretelti velünk az életrekellett agyagember legendáját. A Gólem történetét még kedden és szerdán mutatja be az Apolló.

Széchenyi László Harding-nál. Washington. Gróf Széchenyi László, Magyarország most kinevezett amerikai követe átnyújtotta Harding elnöknek megbízó levelét.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (január 16.): Dollár 132.—, márka 0.78, dinár 1.90, szokol 2.05, magyar korona 0.21 és fél, budapesti kifizetés 4.70, bécsi kifizetés 50, berlini kifizetés 0.77, francia frank 12.—, prágai kifizetés 2.18.

Zürichi nyitás (jan. 16.): Berlin 285, Newyork 515, Milano 2275, Prága 855, Budapest 82.5, Zágráb 185, Bucuresti —, Varsó 18, Bécs 17, lebelyegzett osztrák korona 9.

Budapesti nyitás (január 16.): Napoleon d'Or 2500, dollár 647, francia frank —, angol font —, márka 861, rubel 68.—, leu 502, sokol 1088, dinár 920, lengyel márka 28.5, osztrák korona —, lira —.

Zürichi zárlat (január 16.): Berlin 280.—, Newyork 515.—, Milano 2255, London —, Páris —, Prága 855, Budapest 82.5, Zágráb —, Bucuresti —, Varsó 18, Bécs 17, lebelyegzett osztrák korona 9.

Budapesti zárlat (január 16.): Napoleon d'Or 2580, dollár 664, márka 867.—, osztrák korona 10.25, rubel 71, leu 505, sokol 1100, dinár 930, lengyel márka 28.

Budapesti értékpapírok: Angol-Magyar 745, Földhitel 2375, Magyar Hitel 1865, Leszámláló 755, Osztrák Hitel 1000, Kereskedelmi Bank 6900, Konkordia 2300, Qizella 2575, Boocsin 6000, Salgó 5150, Urikányi 6350, Ganz-Danubius 34.800, Ganz-vill. 6000, Rima 2360, Schlick 1130, Baróti 1040, Izzó 5575, Magyar cukor 17.000, Brassói 3900, Egyesült fa 475, Naszói 18.800, Neuschloss 660, Országos fa 1100, Rézbányai 2000, Viktória 690, Zabolai 1675, Adria 6350, Közuti 976, Déli Vasút 1360, Államvasút 4400.

A szerkesztésért: **KÁROLY JÓZSEF** felel

Magyarország felé gyűjtőkocsit indítok

Áru-küldeményeket felveszek:
Mauritiu Rubinstein Mór
Minorita-palota 11508
nemzetközi szállítványozások, elvámolások.

Megvételre kerestetik

lehetőleg Aradmegyében elsőrendű nagyobb malom és nagyobb birtok kastéllal, gazdasági épületekkel. Vadterületnek alkalmas erdős birtokok előnyben. Részletes ajánlatot ármegjelöléssel: **„Nagybirtok”** oimen WALLINGER hirdetője továbbít. 11601

STANIOL transito

minden mennyiségben az összes szakmákhoz **LEGOLCSÓBBAN** kapható: 11991 **KUN I.** Budapest, IV., Nagy János-u. 6. Telefon 17-40.

Sátán naplója 17., 18-án kedd, szerda az URANIA-ban Dorian-film, világ szenzáció

BUCURESTIBE utazik futárunk szerdán este, utlevelék láttatkozását közismert pontossággal intézzük. **„KELET”** hírlapiroda.

Renaissance divatúzet Str. Bratianu (Weitzer J.-u.) 2. Minorita-palota **báli újdonságai megérkeztek.** Selymek, Grenadinek, bársonyok

INVITARE

BANCA POPORALA SOCIETATE PE ACTII DIN NADLAC la 5 Februarie 1922. noapte de amazi la 11 oara in localitatea proprie si va tinea

XIX.-a adunare generala

PROGRAMA OBIECTELOR:

1. Alegerea unor doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul prezidului.
3. Raportul comisiei de supraveghiere
4. Prezentarea bilanțului și votarea absolutoriului.*
5. Decidere în privința impartiți vntului curat.
6. Propunerii.**

Nadlac, la 16. Ian. 1922.

DIRECTIUNEA,

*Bilanțul anual poate fi vizitat în fiecare zi sub orela oficiale în localul întreprinderii.

**Paragraful 19. Propunerii unele din partea acționarilor la adunarea generala numai tunc pot fi retractate daca acestea se vor prezenta cu 8 zile înainte adunare generala la Directiune.

MEGHIVÓ

a NAGYLAKI NÉPBANK RÉSZÉNY-TÁRSASÁG által 1922. évi február hó 5-én délelőtt 11 órakor saját helyiségében tartandó

XIX. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Két részvényes kinevezése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
 2. Igazgatóság jelentése.
 3. Felügyelő-bizottság jelentése.
 4. Zárszámadások felülvizsgálása, mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.*
 5. Tiszta nyereség felosztása Iránti határozat.
 6. Indítványok.**
- Kelt Nagylakon, 1922. évi január hó 18-án. 209

AZ IGAZGATÓSÁG.

*Évi mérleg hivatalos órák alatt az üzlet helyiségében minden nap megtekinthető.

**19. §. Egyes részvényesek indítványai a közgyűlésen csak akkor tárgyalhatók ha azok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatóságnál benyújtatnak.

6 drb. dupla Radial szita

bevonattal

eladó:

Cim: KELET HIRLAPIRODA, Arad, Str. Alexandri No. 1. 11508

Saját gyártmányu mirtusz menyasszonyi koszoruk

és csokrok nagy választékban, himzett és sima menyasszonyi fátyolok jutányos árbán kaphatók: 11508

DAVID L.

Str. Metianu (Forray-utca) 3. sz. ARAD.

Szerszámok „Prompt”
Építőkezési vasalások
Technikai áruk
Emelőgépek

10801
Obernik és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros,
Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

Apró hirdetések.

Levelezés.

FESS, fiatal intelligens urhölgy barátságára vágyik priember. Németül, vagy románul beszélők előnyben. Ajánlatok Társalgás" jelígerő Wallinger hirdetőjébe kérek. 11601

Alkalmazás.

MINDENES leány vagy bejárónó azonnalra felvétetik Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. 200

NŐI ruhavarrást jutányos árért vállalkoz. Cim Wallinger hirdetőjében 11599

MANIKÜRÖZŐNŐ házakhoz ajánkozik. Cimeket a kiadóba kér. 168

KETTO KISLEANY mellé intelligens nő felvétetik ki háztartásban segédkezik. Ujarad, állomástőnk. 211

KERTIMUNKÁS 16 bizonyítványokkal kertészbotjári állást keres lehetőleg konvencióra. Cim a kiadóhivatalban. 11712

ÜGYES varrónő házhoz ajánkozik. Cim Wallinger hirdetőjében. 11600

FÜSZERKERESKEDŐ segéd megfelelő állást keres. Cim Wallinger hirdetőjében. 11600

INTELLIGENS nő jobb családhoz háztartónőnek ajánkozik. Cim Wallinger hirdetőjében. 11601

FEHÉRNEMŰ varrást, himzést, aszurozást legdiszesebbtől legegyszerűbbig jutányosan készítek. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 3. 214

KERESEK egy 14-15 éves fiut vidékre újságárusnak teljes ellátással. Cimeket a kiadóba kérek. 1050

Lakás.

BUTOROZOTT szobát keres külön beíráttal szülő nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 11600

Vétel és eladás.

EGY PÁR HARMINCHETES ufonna fe felt félcipő eladó. Strada Consistorului (Batthyány-utca) 23. I. em. jobbra. 1000

SZEP INGAÓRA, folette-főkör, képeret üveggel és több más tárgyak eladó Pista Catedrali (Tökölly-ér) 5a) 212

MOTORFÜRÉS új minden elfogadható árért eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 11600

MONOGRAM nélküli teljesen új dzmaszt asztalneműek eladók. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 3. 215

FRISS HÁZIKENYÉR naponta kapható Deutsch és Tornyánénál Fischer Eliz-palota. Ugyanott Graham-kenyér vajás sütemény és kétszersült. 167

ELADÓ férfi szoba berendezés bundabélelés kopény zongora kredenc lisztes ládák, állványok. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11601

JOHANQU zongora eladó Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) III. emelet, ajtó 4. 217

FEHÉR GYERMEKKOCSI eladó Strada Ioan Kálmán 38-40. 206

JÓ ELADHATJA MŰTÁRGYAIT. kőpelt, porcellán-, bronz és márványfigurált szönyegek; török kendők antik butorok zongoráját, modern dísz tárgyat japán vázait régiségeit, ha elviszi a Szépművészeti Szalonba Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orjtay-palota. 11911

AJANDEKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok butorok, szobrok, figurák vázák, festmények metszetek perza szönyeg ezüstneműek vétele, eladása, cserélése és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

EGY pár hélig szönyeget ezüstöt legmagasabb árban vesz Salon Artistique Fischer Eliz-palota. 11891

Incatlan.

AKI MAGYARORSZÁGON földbirtokot, gőzmalomot Kecskeméten szülő Budapest, vagy vidéken házat szándékozik venni forduljon bizalommal Aradmegyéből menekült Botos János gazdaszhez. Budapest, III. kerület Bécsi-ut 134. 213

KISEBB HÁZAT belvároshoz közel, megvételre keresek. Elfoglalható lakás nem feltétel. Cimeket a kiadóhivatalba kérek 216

ELADÓ adómentes modern 3 szobás ház, 2 szoba elfoglalható Str. Rahovei (Mihály-utca) 73a) 11751

Üzletek.

KISEBB élelmiszer üzlet teljes berendezéssel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 208

Oktatás.

ANGOL NYELVMESTERT keresek. Cim a kiadóban. 500

Különféle.

ELVESZETT a Kölcsey-zsuron egy muff. Megtaláló a saját érdekében adja át jutalom ellenében Strada Unirei (Fábián Gábor-utca) 6a) I. em. ajtó 7. 210

No. G. 2459-1921. szám.

PUBLICATIUNEA DE LICITATIE.

Sub semnatai esmis judecatoresc prin aceasta publica ca in urma declusiei Judecatoriei de ocol Buteni No. 2459-1921. favoarea lui Constantia Giura pentru suma de 1500 Lei capital interes de 5% dela ziua de 2. Malu 1921 si pentru cheltuielile de pana acum statonija in 231 lei 19 bani, in contra lui urmatonului mobilele si anume: scule a maestrului, de masar si material de lemn pretuite in 2668 lei in ziua de 23. Ianuarie 1922 la 1/3 oare d. m. in comuna Sebis la casa debito-riului sa vor vindem la licitatie publica. Buteni la 15. Ianuarie 1922. 205

Koczka,

esmis judecatoresc.

Könyvkötészeti tanulóleány
felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Nem kell

Kisebb tételű áruja miatt WIENBE utaznia, de

NEM IS KELL

annak elszállítását közvetítőkre bízni.

Breszler & Friedman

nemzetk. szállítók

:- régi magyar bejegyzett cég :-

WIEN, I., Rudolfsplatz 3.

Telefon 62-6-26.

Sürgőnycim: „Expressdienst WIEN”. Távirati értesítésre csomagol, átvész, expedial, biztosit, koulans fix pausál árban. Költségtetés díjtalan. 163

Helybeli nagyobb iparüzemhez

a román, magyar és német nyelvű szóban és írásban perfektt bíró és a könyvelés, valamint a pénztárkezelés minden ágában teljesen járatos

Irodista

február elsőjére felvétetik.

Írásbeli ajánlatok „Perfekt” jelígerő a kiadóhivatalban adandók le. 11712

Kristály Salétrom,

Coriander mag vetési célokra, Borderítő gelatin, fehér orosz enyv, Sarg. Millygyertya, Asbest Seitz-féle, Suchard csokoládé, kendermag, Makaróni és leves-tészta nagyban kapható Paul Erdős Pál fűszer-kereskedő cégnél, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 8. sz. 197

Szülőöltványok,

amerikai alanyvessző

garantált fajtisza kapható:

CASPARI FR.-nél Medgyesen.

Tessék árjegyzéket kérni! 4785

Keresünk

lehetőleg azonnalra irodának alkalmas

3-4 szobát

földszinten vagy első emeleten belvárosban. 161

Cimet kérjük „FATERMELO” jelige alatt kiadóhivatalba leadni.

Csodás hatásu arcszépítő és áfonyító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsíraltan, ártalmatlan, rögtön szépit. Szeplők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használattal után megakadnak. Az aro rozásá tde hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és saját butorszállító kocsiakkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít!

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolt telefon 250. sz.